

Recensent: Wout Joling

Trudy van Rooij-van Mil: 'Vuistslag'. Uitgeverij Gopher, Amsterdam, maart 2011. ISBN 9789051797466 (Hemiparese/Spastische verlamming, Lichamelijke handicap/PO/1) Zie ook www.gopher.nl en www.vuistslag.nl

Soort boek/stijl/ziekte: Vuistslag (258 pgs) is het verhaal van een moeder die vanaf de geboorte van haar zoontje het gevoel heeft dat er iets niet klopt terwijl haar verzekerd wordt dat alles goed is. Na een half jaar blijkt het jongetje een hemiparese te hebben, een spastische verlamming van arm en been aan een kant van het lichaam. In vlot en luchtig geschreven korte hoofdstukken, die de vorm van een soort columns hebben, schrijft zij over haar onzekerheid, haar zorgen en hoe zij gaandeweg na de doffe vuistslag weer opveert. Met een voorwoord van prof. dr. J.S.H. Vles, kinderneuroloog.

Over de schrijver: Trudy van Rooij-van Mil (1973) volgde de lerarenopleiding Engels. Zij gaf cursussen MS Office en schreef enkele jaren voor het tijdschrift Management Support Magazine. Is nu content developer en schrijft over computerprogramma's en bedrijfsprocessen. Trudy van Rooij is getrouwd en moeder van twee kinderen, Martin en Renate.

Korte beschrijving: Martin wordt geboren met een enorme tuut op zijn hoofd. Moeder Trudy denkt meteen dat er iets is met het hoofd van haar baby. Maar de verpleegkundige luistert naar het hartje en controleert zijn hoofdje. 'Nee. Er is niets aan de hand.' 'Dan zal het wel goed zijn.'

De dagen en weken erna ligt haar zoontje urenlang en compleet overstrekt met beide vuistjes aan zijn oren geklemd zonder ophouden hard te huilen. Volgens de huisarts zijn het darmkrampjes die met venkelthee wel overgaan.

Venkelthee, inbakeren, een osteopaat, het 'rust en regelmaat'-advies van het consultatiebureau, ze helpen allemaal een beetje maar het huilen en de onrust gaan niet over. Wat opvalt is dat de baby steeds alleen maar naar links kijkt en één armpje, het rechter, voortdurend stijf naar achteren houdt. Na zes maanden stelt een vakkundige fysiotherapeute de diagnose: hemiparese, een spastisch verlamd armpje en beentje aan de rechterzijde. Gevolg van een herseninfarct bij de geboorte.

De bange vermoedens waren terecht, nu ze weten wat hun kindje mankeert kunnen Trudy en haar man de strijd beginnen om de handicap voor de kleine Martin zo beperkt mogelijk te laten zijn. De helft van het boek beschrijft, indringend maar luchtig en relativerend, de zoektocht naar wat het kindje precies mankeert. De andere helft gaat over het revalideren, het dagelijks urenlang trainen, de pijn en het verdriet als er even geen vooruitgang meer is, de kleine en de grote zorgen die elke moeder heeft maar een moeder met een gehandicapt zoontje net iets meer, het vinden van evenwicht tussen werk en zorgtaken, de soms frustrerende en soms energie gevende gesprekken met hulpverleners, het vinden van steun bij elkaar.

Martin groeit en ontwikkelt zich, langzaam, langzamer dan leeftijdgenootjes, maar elke stap vooruit is een belangrijke. Als hij kan zitten, al is dat scheef, is dat een overwinning. Als hij achttien maanden is en iemand vraagt 'Oh, dan kan hij zeker al lopen?' antwoordt moeder Trudy: 'Aan de hand, dat gaat prima.'

Als het boek eindigt is ze weer zwanger. 'Martin wordt broer. Hij is straks niet meer alleen zoon, kleinzoon en cliëntje. Hij is straks ook grote broer. We wilden graag een extra kindje in ons gezin. Zodat niet alles de hele tijd om Martin zal draaien.'

Wat viel op: Iemand schreef treffend op de website van de schrijfster: “Trudy heeft haar gevoelens en ervaringen heel persoonlijk beschreven. Haar humor is zeer herkenbaar. Het is een 'verhaal' over wanhoop, frustratie, focus, energie, hoop, liefde en geluk. Zal zeker aanspreken bij een breder publiek.”

Wat opvalt zijn de speelse schrijfstijl en de humor. Een voorbeeld is het hoofdstuk ‘Mijn hulp in de huishouding’: “Ik heb geen Swiffer, ik heb een veertien maanden oude dreumes. Daarmee houd ik dagelijks mijn huis schoon. Ik leg mijn uit de kluiten gewassen baby elke dag op zijn buik op de grond en hoef alleen maar mijn handen bij zijn voeten te houden. Het is maar een uurtje per dag en mijn huisje blinkt als een zonnetje. Hoe zouden andere moeders dat doen? Moeders met baby’s die wel al kruipen en dus niet met hun buikje over de grond vegen? Of die zelfs al lopen met veertien maanden? Dat lijkt me tobben zeg.”

Opvallend ook is de enorme moed die Trudy put uit dingen die ze meemaakt of leest. Zo gaat ze met kleine Martin, net één jaar oud, op zwemles nadat ze heeft gelezen over Susan Maroney, een Australische die op zeventienjarige leeftijd als snelste vrouw het kanaal over zwom. En die sinds haar geboorte een rechter hemiparese had.

Citaten: Pag. 11: ‘Het is een jongetje. Martin. Maar als ik hem vasthoud denk ik alleen maar: we zijn nog niet klaar. Het is nog niet goed. Ik kan niet huilen van geluk. Ik wil nog steeds aanpakken, doorgaan, want volgens mij zijn we er nog niet. Ik weet zeker dat er iets niet klopt. Ik ben bang. Heb ik geen moedergevoel?’

Pag. 16: ‘Hij schreeuwt niet meer 24 uur per dag, het zijn er nu nog maar 17. Netjes.’

Pag. 17: ‘Ze zegt: “Hij huilt wel hard. Dat komt natuurlijk doordat jij zo zenuwachtig doet. Wanneer je wat meer ervaren bent, komt dat wel goed hoor. Je moet gewoon wat rustiger doen. Dan wordt hij ook wel wat rustiger. Zo ken ik...” Als jonge moeder moet je veel leren. Met dit soort opmerkingen omgaan is er één van en je wordt meteen in het diepe gegooid. De cursus staat ook wel bekend onder de naam: kraamvisite. Je hoeft je niet in te schrijven en hij is gratis.’

Pag. 61/62: ‘Erica is lief. Ik zie meteen dat ze haar hart niet kan verstoppen, hoe zakelijk ze zich ook voorstelt en hoe netjes haar fysiotherapie ook is. Ik mag haar meteen. Maar ze laat me wezenloos schrikken met haar blik op mijn zoon. In haar ogen zie ik dat ze niet weet hoe ze het mij moet vertellen. Ik zie dat ze besluit het voorzichtig te doen. Ze zegt: “Ik denk niet dat het zo simpel is. Dit kan niet liggen aan een rare vouw waarin hij gelegen heeft.”

Dat Martin zijn rechterarm niet gebruikt, noemt ze ‘neglect van de rechterzijde’. Ik heb eindelijk een zoekterm, denk ik als ik haar uitzwaai. ’s Avonds pak ik dokter Internet erbij. En dat rare gevoel, dat concept waarvan ik het woord niet kende, dat woord dat ik niet van mijn moeder leerde, of op school, dat woord heb ik nu gevonden. Het is het woord ‘hemiparese’. En ik weet dat ik nog maar half snap wat het betekent.’

Pag. 94: ‘Wat hij naast zijn spastische rechterarm en been zal overhouden, is afwachten. Of hij gaat zitten? Dat weet je pas als hij het gaat doen. Of hij gaat lopen? Dat weet je pas als hij het gaat doen. Leren praten? Hetzelfde. Het enige wat jullie als ouders kunnen doen, is veel met hem oefenen en hem therapie geven.’

Pag. 130/131: ‘Zij weet de juiste vragen te stellen. Marianne vraagt: “Wie had er als eerste door dat er iets niet klopte?” Ik zeg dat ik dat was. “Ja”, zegt ze. “Dat is meestal de moeder. Jij hebt het moedergevoel. Het is een gevoel dat niemand anders heeft behalve jij. Jij voelt als enige aan wat jouw zoon nodig heeft. Jij weet wanneer hij meer therapie moet hebben of juist minder. Jij weet wanneer je met hem naar de huisarts moet gaan. Jij weet het vaakst wat er aan de hand is als hij huilt.’

Pag. 211: ‘Mijn peuter speelt met een nietmachine. Dat zie ik als ik terugkom van de

wc. Ik ben zo gelukkig. Ik trek het ding zo vlug mogelijk bij hem weg en verbaas me over hoe hij er bij heeft kunnen komen. Schuivend op zijn billen waarschijnlijk. Het is hem gelukt. En zoals elk kind weet ook hij het meest gevaarlijke plekje te vinden in huis. De nietmachine die onder de kast lag, zonder dat ik dat wist. We mogen nu ons huis dus eindelijk kindveilig gaan maken. Dat ik daar zo gelukkig mee kan zijn had ik een jaar geleden niet kunnen voorspellen.'

Pag. 244/245: 'Ik denk dat het net zo is als met de liefde. Deze kun je ook niet met woorden uitleggen aan diegenen die het niet kunnen bevatten. Ik geloof dat hoop en positiviteit sterk maakt.'

Recensies: Brabants Dagblad, vrijdag 11 maart 2011: "Mix van verdriet en humor in Vuistslag. Eerst het verdriet, dan berusting, dan de vechtlust. Doorspekt met humor schreef moeder Trudy een boek vol korte verhalen..."

Een interview met de schrijfster verscheen op 17 februari 2011 in Het Brabants Centrum.

Op 12 mei 2011 verschijnt een interview in de special Lijf en Leven (van het tijdschrift Margriet).

Reacties van lezers zijn te vinden op www.vuistslag.nl